

T.B.M.M. KÜTÜPHANESİ

**REFAH PARTİSİ
İLE
DOĞRUYOL PARTİSİ
KOALİSYON HÜKÜMETİ
PROTOKOLÜ**

96-2806

HAZİRAN 1996

**REFAH PARTİSİ
İLE
DOĞRUYOL PARTİSİ
KOALİSYON HÜKÜMETİ
PROTOKOLÜ**

28 HAZİRAN 1996

GİRİŞ

1. İÇ GÜVENLİK VE İÇ BARIŞ

2. EKONOMİ POLİTİKALARI

- a. Ekonomik İstikrara Yönelik Tedbirler
- b. Özelleştirme
- c. Tarım Politikası
- d. Temel Alt Yapı Hizmetleri

3. GÜMRÜK BİRLİĞİ

4. DEVLETİN YENİDEN YAPILANMASI

- a. Hukuk
- b. Eğitim
- c. Sağlık
- d. Sosyal Güvenlik
- e. Yerel Yönetimler
- f. Devletin Şeffaflaşması ve Yolsuzlukla Mücadele
- g. Kentleşme ve Çevre

5. SOSYAL POLİTİKA

- a. Turizm
- b. Kültür
- c. Din ve Vakıf Hizmetleri

6. DIŞ POLİTİKA

7. DEMOKRASİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ

8. ATAMA VE GÖREVLENDİRME İŞLERİ

9. ÇIKARILACAK YASALAR

10. BASBAKANLIK SÜRESİ

11. UYGULAMA ESASLARI VE EKLER

GİRİŞ

Türkiye içerde ve dışarda acil çözüm bekleyen sorunlarla karşı karşıyadır. Bu sorunların çözümü ve önüne çıkan tarihi fırsatların değerlendirilmesi için güçlü, istikrarlı ve kararlı bir siyasi iradeye ihtiyaç vardır.

24 Aralık 1995'de yapılan Milletvekili Genel Seçimleri parçalı bir parlamento aritmetiği ortaya çıkarmıştır. Bu aritmetik hiçbir partiye tek başına iktidar imkanı vermemekte; dolayısıyla hiçbir partinin ilkelerini ve programını uygulama fırsatı tanımamaktadır.

Demokrasi bir uzlaşma rejimidir. İlkeler ve programlar etrafında sağlam bir uzlaşma, Türkiye'nin ihtiyacı olan istikrarın önşartıdır. 24 Aralık seçimlerini en sonra vücut bulan ANAP-DYP azınlık koalisyonu, bu uzlaşma'nın sağlam esaslara dayanması gereğini bir tecrübe olarak göstermiştir.

RP ile DYP bu tecrübenin ışığında, Türkiye'nin ihtiyacı olan istikrarı sağlayarak, iç ve dış sorunlara karşı ihtiyaç duyulan siyasi iradeye sahip olacak bir koalisyon hükümeti kurmaya karar vermişlerdir. Her iki parti, programlarının, hedeflerinin farklı olduğunun bilincindedir.

Koalisyon hükümeti, Anayasamızda ifadesini bulan ilkelerden hareketle ortak bir programı ve ortak hedefleri, ilim,

akıl, tecrübe, milletimizin faydası ve temel insan haklarına saygı ilkelerine göre ve uzlaşma mantığı ile gerçekleştirecektir.

Türkiye Cumhuriyetinin demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olması, Atatürk ilkeleri, iki parti arasında vazgeçilmez ortak uzlaşma zeminini teşkil etmektedir.

Bu zemin üzerinde,

Milli ve manevi değerlere bağlı olmayı,

Din ve vicdan hürriyeti, teşebbüs hürriyeti ve düşünce hürriyetinin demokrasimizin vazgeçilmez unsurları olduğunu her iki parti de temel bir kabul olarak ortaya koyarlar.

Devleti yeniden yapılandırarak çağın ve ülkemizin ihtiyaçlarına uyumlu hale getirilmesini temel hedeflerimiz olarak telakki ediyoruz.

Bu anlayış içinde RP ve DYP olarak kuracağımız ortak hükümet; Anayasa değişikliğinin zorunlu kıldığı uyum yasalarını çıkartmak, nüfus sayımını yapmak, seçmen yazımını yapmak, hızla bozulan ekonomik yapıyı düzeltici istikrar tedbirlerini almak ve aşağıdaki hedefleri gerçekleştirmek üzere anlaşmış bulunmaktadır.

1. GÜVENLİK VE İÇBARIŞ

Dış kaynaklı bölücü terör, içgüvenliğimizi tehdide devam etmektedir. Anayasamızda yer alan esaslar ve bilhassa üniter-milli devlet yapısı muhafaza edilerek terörle; içte ve dışta kararlılıkla mücadele edilecektir.

Terörle mücadelenin manevi ve psikolojik boyutu ihmal edilmeyecek bu mücadeleyi yürüten güvenlik güçlerimizi zaafa düşürecek tartışmalara mahal verilmeyecektir.

Doğu ve Güneydoğu bölgesinde yaşayan insanlarımıza refah ve huzur getirecek bütün ekonomik ve sosyal tedbirler alınacaktır. Birlik, beraberlik ve kardeşlik duyguları pekiştirilecektir.

Olaganüstü hal, gerekli tedbirler alınarak kaldırılacaktır.

2. EKONOMİ POLİTİKALARI

Ekonomide, güven ortamının tesisi ve serbest piyasa ekonomisinin tüm şartlarını sağlayacak ortamın gerçekleştirilmesi ana hedeftir.

Ekonomik kalkınmada temel esas rant ekonomisinden üretim ekonomisine geçiş olacaktır.

a. Ekonomik İstikrara Yönelik Tedbirler

- Enflasyonla ciddi bir mücadele yapılacak ve istikrarlı büyüme sağlanacaktır.

- Gerçekçi kur politikası izlenecektir.

- Adaletli bir vergi düzeni oluşturulacak, üretim faktörleri üzerindeki vergi yükü hafifletilecektir.

- Altyapı yatırımlarına öncelik verilecektir.

• Sermaye piyasası daha şeffaf bir yapıya kavuşturulacaktır.

- Bankacılık ve sigortacılık başta olmak üzere finans sektöründe öncelikli yasal düzenlemeler yapılacaktır.

- Kamu yatırımlarında; sağlık ve eğitim sektörlerine, bölgesel gelişmişlik farklarının giderilmesine ağırlık verilecektir.

- Yabancı sermaye konusunda liberal politikalar uygulanacaktır.

- Teşvik politikaları; yeni istihdam imkanlarını geliştirecek, küçük ve orta ölçekli işletmeleri destekleyecek, kalkınmada öncelikli yörelerin gelişmesine katkıda bulunacak ve gümrük

birliğinin gerektirdiği rekabete uyumu sağlayacak şekilde uygulanacaktır.

KOBİ'ler desteklenecek, AR-GE faaliyetleri geliştirilecektir.

- Gelir dağılımının istikrarlı bir şekilde iyileştirilmesi sağlanacaktır.

b. Özelleştirme

- Devletin ekonomide ticari ve üretici faaliyetleri yerine asli fonksiyonları olan adalet, güvenlik ve altyapı yatırımlarına zaman ve kaynak sağlamak amacıyla özelleştirme faaliyetlerine hızla devam edilecektir.

Ancak, özelleştirilmesi zaman alacak olan "KİT"lerin özel sektör ilkelerine uygun olarak verimli çalışmalarını sağlayacak münasip düzenlemelerin yapılması da sağlanacaktır.

- Özelleştirme şeffaflık içinde gerçekteştirilecektir.

- Enerji, Ulaştırma ve Telekomünikasyon kuruluş ve hizmetlerinin özelleştirilmesine dair yasal düzenlemeler geciktirilmeden yapılacaktır.

c. Tarım Politikası

- Üretimin iç ve dış ihtiyaca göre yönlendirilmesi teşvik edilecektir.

- Tarım satış kooperatifleri Birliklerinin yönetimi özerkleştirilecektir.

- Üretimin yönlendirilmesi, pazarlanması, üreticilere hizmet götürülmesi konularında faaliyet gösterecek olan üretici birliklerinin kurulması özendirilecektir.

- Tarım ve hayvancılıkta Dünya fiyatları esas alınarak Denge ve eşit fiyat tatbikatına geçilecektir.

- Hayvancılık sektörüne özel önem verilecek, bu alanda gerekli tedbirler alınacaktır.

- Ziraat Odaları demokratik bir yönetim yapısına kavuşturulacak ve etkinliği sağlanacaktır.

d. Temel Alt Yapı Hizmetleri

- Altyapı Sektöründe; yap-işlet-devret modeli başta olmak üzere yeni finansman modelleri uygulamaya konulacaktır.

- Enerji darboğazının giderilmesi için ucuz ve hızlı üretimi gerçekleştirici tedbirler alınacak, nükleer santraller kurulacaktır.

- Yerel yönetimlerle işbirliği içine girerek çöp santralleri kurulacak, böylece temizliğin yanında az da olsa enerji üretilecektir.

- Yurt içi ve yurt dışında petrol arama faaliyetlerine hız verilecektir.

- Madencilik sektöründe verimli işletmeciliğin gerçekleştirilmesi amacıyla gerekli imkanlar sağlanacaktır.

- Devlet, kömür ve diğer maden işletmeciliğinde gerekli sosyal ve teknik altyapı düzenlemelerini yapacak, uygun olanlar özelleştirilecektir.

- Ulaştırma ve haberleşme hizmetlerinin sağlıklı bir yapıya kavuşturulmasına, altyapılarının geliştirilmesine, verimliliğin artırılmasına önem verilecektir.

3. GÜMRÜK BİRLİĞİ

- Gümrük birliği ve Ankara anlaşması ile amaçlanan nihai hedeflere ulaşılabilmesi için yasal düzenlemeler dahil, gerekli çalışmalar yapılacak, bu meyanda ülkemizin hak ve menfaatlerinin korunması için gerekli tedbirler alınacaktır.

4. DEVLETİN YENİDEN YAPILANMASI

- Devletin yeniden yapılanmasında hizmetin gerekli kıldığı büyüklükte verimli bir devlet yapısına geçilmesi temel hedefimizdir. Bu itibarla, devletin ekonomik faaliyetlerinden çekilmesi asli görevlerine dönmesi ana kuraldır.

- Herkes devlet hizmetlerinden yararlandığı ölçüde bedel ödeyecek, bu prensibin uygulanmasında ödeme gücü olmayanlar, sakatlar, özürllüler, kimsesizler korunacaktır.

- Yeni bir kamu personeli rejimi yürürlüğe konacaktır.

Devlette israf önlenecektir

a. Hukuk

- Adalet hizmetlerinin adil, hızlı ve etkin olması için düzenlemeler yapılacaktır.

- Kişi hakları ve hak arama hakkı ön planda tutulacak, bu alandaki bütün engeller kaldırılacaktır.

- Yürürlükteki yasaların eskimiş ve günün şartlarına cevap vermeyen yönleri taranacak ve bu alanda gerekli düzenlemeler hızla yapılacaktır.

b. Eğitim

- Eğitimde, milli, manevi ve ahlaki değerlerimizi benimsemiş, bilgili, ilmi düşünceye sahip, herkese karşı saygılı ve hoşgörölü, laik, Atatürk ilke ve inkılaplarına bağılı, bilgi çağının gereklerini yerine getirebilecek bilgi ve becerilerle donanmış insanlar yetiştirmek temel amacımızdır.

- Zorunlu eğitim, 8 yıla çıkarılacak, öğrencilerin ilgi ve kabiliyetlerine göre çeşitli meslek alanlarında eğitim görebilmeleri için ilköğretimin ikinci kademesinde yönlendirme sistemine işlerlik kazandırılacaktır

- YÖK yeniden düzenlenecek ve sadece koordinasyonun sağlanmasından sorumlu bir yapıya kavuşturulacaktır.

- Üniversiteye girişteki yığılmaların önlenmesi için gerekli tedbirler alınacaktır. Vakıf üniversitelerinin kurulması teşvik edilecek, özel üniversitelerin kurulması için gerekli yasal düzenlemeler yapılacaktır.

c. Sağlık

- Devlet, temel sağlık hizmetlerini bedelsiz olarak sunmaya devam edecektir.

- Sağlık sigortası sisteminin yaygınlaştırılmasına paralel olarak hastahaneler özelleştirilecektir.

- Prensip olarak herkesin pirim ödeyeceği sağlık sigorta sistemine aşamalı bir şekilde geçilecek, pirim ödeme gücü olmayanların pirimi devletçe kurulacak bir fon tarafından karşılanacaktır.

d. Sosyal Güvenlik

Sosyal güvenlik kurumlarının Sigorta hizmetleri, ilke olarak nimet-külfet dengesi içinde ve kendi finansman imkanları ile karşılanacak, karşılığı ödenmemiş sigorta hizmetleri verilmesinden kaçınılacaktır.

- Emekli sandığı, SSK ve Bağ-Kur zaman içinde bir çatı altında toplanacaktır. Ayrıca çalışanların emeklilik işlemleri ve tasarrufları özel sigorta şirketleri ve özel emeklilik fonları aracılığı ile yürütölmesi özendirilecektir.

e. Yerel Yönetimler

- Merkezi idare ile mahalli idareler arasında görev, yetki, sorumluluk ve kaynak paylaşımının temel esaslarını belirleyen çerçeve yasa çıkartılacaktır.

- Merkezi idare tarafından yürütölün mahalli hizmetlere ilişkin görev ve yetkilerin mahalli idarelere devri sağlanacak mahalli idarelerin idari ve mali yapıları ile denetimlerinin esas ve usulleri belirlenecektir.

- Mahalli idarelerin gelir kaynakları, kamu hizmetlerine imkan verecek şekilde düzenli ve sürekli hale getirilecektir.

f. Devletin Şeffaflaşması ve Yolsuzlukla Mücadele

- Devletin yönetiminde şeffaflık ve açıklık esastır.

Bunun sağlanması için hertürlü tedbir ve mevzuat geliştirilecektir

- T.B.M.M'nin denetleme görevini gereğince sürdürebilmesini teminen, bu denetlemelerin partizanca, politik maksatlarla ve kişilerin haysiyet ve şereflerini rencide edici amaca yönelik olması engellenecek, ancak esas amaç olan yasalara aykırı davranışları ortaya koymak için işbirliği ve gerekli yasal düzenlemeler yapılacaktır.

g. Kentleşme ve Çevre

Başta kamu arazileri olmak üzere, modern şehirleşme esaslarına göre alt yapısı hazır planlı arsa üretilecek ve toplu konut uygulamalarıyla konut açığının giderilmesine çalışılacaktır.

- Kent planlamalarında, çevre düzeni, imar planlarına uygun olarak hazırlanacaktır.

- Çevrenin korunması ekonomik, ticari, sosyal ve siyasal açılardan birbiriyle uyumlu ve bütünleşmiş bir biçimde ele alınacaktır.

5. SOSYAL POLİTİKA

İşsizliğin azalması, aile, kadın ve gençlik sorunlarına gereken ilginin gösterilmesi, ana çocuk sağlığına önem verilmesi, orta direğin güçlendirilmesi, gelir dağılımının iyileştirilmesi, esnaf ve sanatkarlarımızın, emekli ve yoksulların meselelerinin çözümü vazgeçilmez hedeflerimizdir. Bu cümleden olarak kadınlarımızı kendi uğraş alanlarında iş ve istihdam sağlayıcı projeleri uygulamaya koyacak bir teşkilatın kurulması temin edilecektir.

a. Turizm

Turizmin gelişmesine azami özen ve gayret gösterilecektir.

b. Kültür

- Milli kültürümüzün korunması geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması temel ilkemizdir

- Kültür varlıklarımızın korunması ve tanıtılması için gerekli tedbirler alınacaktır.

c. Din ve Vakıf Hizmetleri

- Bütün siyasi görüş ve düşüncelerin üstünde tutarak, milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek din hizmetlerine önem verilecektir

- Din hizmeti sunan görevlilerin her türlü siyasi düşünce ve tesirlerin dışında tutulması konusundaki hassasiyet korunacaktır.

- Vakıfların alışmaları teşvik edilecek, vakıfların, gayeleri dışında kullanımı önlenecektir. Vakıf eserlerinin korunması için azami gayret gösterilecektir.

6. DIş POLİTİKA

- Türkiye'nin dış politika alanında hedef ve amacı dünyada, bölgede, ülkede barışın muhafazasıdır.

- Dış ülkelerle ilişkilerimiz dostluk, iyi komşuluk ve karşılıklı işbirliği esasları çerçevesinde yürütülecektir.

Hem batılı ülkelerle, hem de manevi ve tarihi değerlerle bağlı olduğumuz İslam lkeleri, Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ve Balkan lkeleri ile işbirliği daha da geliştirilecektir.

- Yurt dışındaki vatandaşlarımızın haklarının korunmasına azami zen gösterilecektir.

- Türkiye'nin taraf olduğu bütün uluslararası antlaşmalara ve stratejik antlaşmalara bağlı kalınacaktır. Ancak bu antlaşmaların milli güvenlik ve milli menfaatler aleyhine tatbikine meydan verilmeyecektir.

7. DEMOKRASİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ

- Kanun önünde eşitlik, hukukun üstünlüğü, temel hakların güvence altına alınması, devletin vatandaşa hükmeden değil, hizmet eden hale getirilmesi, sivil toplum örgütlenmesine ağırlık verilmesi önde gelen hedeflerimizdendir.

- İfade ve fikir hürriyeti, din ve vicdan hürriyeti ve teşebbüs hürriyetinin daha da kökleşmesi için gerekli tedbirler alınacaktır.

8. Atama ve görevlendirmelere ilişkin işlemlerde; Başbakan Yardımcısının da imzasını gerektirecek kanuni değişiklik yapılacaktır. Söz konusu kanuni değişiklik yapılınca kadar, Başbakanın imzasını gerektiren atama ve görevlendirmeler, Başbakan Yardımcısının da imzası alınmak suretiyle; Başbakan onayı ile yapılanlar ikili; halen ikili kararname ile yapılan atamalar üçlü, halen üçlü kararname ile yapılan atamalar da dördü kararname ile yapılacaktır

9. Hükümetin güvenoyu almasını takiben taraflar öncelikle çıkarılması gerekli yasaları tesbit ederek, bunların yasalaşması için gerekli çabayı göstereceklerdir. Bu cümleden olarak, Anayasamızın zorunlu kıldığı uyum yasaları çıkarılacak, Hükümet

icraatı bir seçim hükümeti anlayışı ile değil bir çözüm hükümeti anlayışıyla bozulan ekonomik dengeleri hızla düzeltecek, halkın beklediği hizmetleri ve değişimi gerçekleştirecek şekilde çalışacaktır. Ancak koalisyon ortakları gerektiğinde ülkeyi uygun bir tarihte seçime götürecektir.

10. Başbakanlık eşit süreli, dönüşümlü olacaktır

11. UYGULAMA ESASLARI VE EKLER :

Bu protokolün ekleri, protokol metnine dahildir.

Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN Prof. Dr. Tansu ÇİLLER

RP Genel Başkanı

DYP Genel Başkanı

İCRA BAKANLIKLARININ PARTİLERE DAĞILIMI

RP

Adalet Bakanlığı
Maliye Bakanlığı
Bayındırlık İmar İskan Bakanlığı
Tarım Bakanlığı
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Kültür Bakanlığı
Çevre Bakanlığı

DYP

Milli Savunma Bakanlığı
Dışişleri Bakanlığı
İçişleri Bakanlığı
Millî Eğitim Bakanlığı
Sağlık Bakanlığı
Orman Bakanlığı
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Ulaştırma Bakanlığı
Turizm Bakanlığı

**BAĞLI VE İLGİLİ KURULUŞLARIN
PARTİLERE GÖRE DAĞILIMI**

RP

Vakıflar Genel Müdürlüğü
GAP İdaresi Başkanlığı
Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
Sosyal Hizmetler ve Ç.E.K. Gn.Md.
Devlet Personel Dairesi Başkanlığı
Yüksek Denetleme Kurulu Başkanlığı
Danıştay
Çay-Kur Gn.Müdürlüğü
TODAİE Gn. Müdürlüğü
DİE Başkanlığı
TUBİTAK
Milli Produktivite Merkezi
Devlet Meteoroloji İşleri Gn.Md.
Etibank (Madencilik)
Kıbrıs ve Türki Devletler
Türkiye Atom Enerjisi K.Bşk.
İnsan Hakları Müsteşarlığı
Denizcilik Müsteşarlığı
Ziraat Bankası
Vakıflar Bankası
Kalkınma Bankası

DYP

Diyanet İşleri Başkanlığı
DPT Müsteşarlığı
Hazine Müsteşarlığı
Dış Ticaret Müsteşarlığı
Gümrük Müsteşarlığı
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Basın Yayın ve Enfemasyon Gn.Md.
Kadın Statüsü ve Hiz.Müs.
Aile Araştırma Kurumu
Tekel Genel Müdürlüğü
SPK Başkanlığı
Anadolu Ajansı
Atatürk Kültür Dil ve Tarih Y.K.Bşk.
Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü
TSE K.Başkanlığı
Tapu Kadastro Gn.Müdürlüğü
Gençlik Spor Genel Müdürlüğü
Futbol Fedarasyonu
Milli Piyango Gn.Md.
Eximbank
Emlak Bankası
Halk Bankası

